

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1942 augusztus 27.
Csihás Benő u. 3 II. évfolyam, 192. sz.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

A magyar milliók gyásza kísérte utolsó utjára vitéz Horthy Istvánt

Szobrot emelnek a nemzet nagy hősi halottjának — A vidékről népes küldöttségek vettek részt a temetésen

Erőtelenesen folyik a német előnyomulás a Kaukázusban

Sztalingrád előtt szivos ellenállást fejt ki az ellenség, a német erők azonban újabb térfelnyerést értek el — Hiábavaló szovjet támadások a középső és északi arcvonalon — Japán hivatalos jelentés a salamonszigeti csatáról — Amerika támadást tervez Dakar ellen?

Eltemették a nemzet nagy halottját. Vitéz nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettes földi maradványait a kenderesi családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Az országház kupolacsarnokában ravatalozták fel a nemzet hőjét. A ravatalhoz százazrek zarándokoltak el. Kandeláberek tüze lobogott a katalfalk mellett, szobormereven állott a koporsó mellett, egy-egy koronaőr, palotaőr és a képviselőházi őrség tagja. Mellettük álltak a repülőtisztok. A ravatalon csak négy koszorút helyeztek el. Egyet a barnára fényezett főlgénykoporsón, mezel és kerti virágokból fonták, csupa szín, csupa fiatalság, ezt az özvegy küldte. Elöl a ravatalnál, pálmalevelekből, frész gladioluszokból és lila orchideákból készült koszoru, rajta arany rojtos fekete szalag. Az egyik szalagon nincs irás, a másikon ez áll: „Gyászhaborult szüleid”. Vörös rózsákból font koszorun ugyan ilyen szalag, a szalagon ez a felírás: „Ili és kisfiad”.

A negyedik koszoru kicsi, igénytelen. Szalagjára kézzel ezt festették: 1/1 vadászosztály. Ezt a Kormányzóhelyettes Ur bajtársai küldték. Ez a koszoru a koporsóval együtt érkezett a frontról.

Hitler kancellár fehér koszorut küldött, itt volt Viktor Emánuel olasz császár és király koszoruja, a japán császár hatalmas, sárgaszínű koszoruja, Mussolini, Ribbentrop, Ciano koszorui. Egész virághegy.

A katalfalk előtt bordó párnán a Kormányzóhelyettes kitüntetései sorakoztak. Középen a legnagyobb kitüntetés a Magyar Érdemrend hadiszalagon. Ezt a kitüntetést a Kormányzóhelyettes már hősi halála után kapta. A német vaskeresztet külön bársonyra helyezték. Ezüst pajzson a Horthy család cimere, mögötte egyszerű fejfa: Élt 38 évet.

A katalfalk előtt három bársonyszék állt. A jobboldalon a külföldi országok képviselői, baloldalon a kormány tagjai foglaltak helyet. Tíz órakor megjelent a Kormányzó Ur Öfömméltósága. Hitvесе és az özvegy kíséretében. Mindenki felállt.

Felzugott a fekete drapériákba vont kupolacsarnokban az egyházi ének, majd megkezdődött a gyászszertartás.

„Sas lelke volt, szerette a magasságokat és a távolságokat”

Ravasz László püspök beszédét ezzel a szoltáridézettel kezdte meg: Megujul a Te ifjúságod, mint a Sasé.

— A magyar nemzet ezer év alatt nehéz idöket élt meg, sok és nehéz feladat előtt állott, de nagyobb feladatok, súlyosabb nehézségek nem vártak rá, mint most, az összeomlástól a folyó háboru végéig terjedő időben. Ujra hont kellett foglalnia a nemzetnek és ki kell vinnia helyét a világban. A régi helyén új országot kell teremteni. Akire az Isten rábízta a vezerséget, olyan feladatokat ró rá, amelyeket csak az Ő csodálatos segítségével tud megoldani. Kormányzónk mellé ifju munkatár-

az ifju Sas szárnytörötten csak maroknyi por és hamu

Sas lelke volt. Bátor, komoly, magányos. Szerette a magasságokat és a távolságokat. Mint ifju is tiszteltető volt, szerény, önálló, felelősség vállaló szellem. Jó fajtáknak arany ága. Azt hittük Benne és ifju seregében ujul meg az ország.

Most István vezér a hősök seregének élére állt. Krisztus sebe vigasztalja és a gyógyulás palástját borítja a halál árnyékában járó nemzetre és Krisztusban megujul a te ifjúságod mint a sasé.

Ezután imát mondott Ravasz püspök: Köszönjük az Urnak, mondta, hogy nekünk adta ezt a drága halottat. Legyen minden magyar általa magyarabb. Könyörgünk ennél a koporsónál minden magyar katonáért, vigyázz rájuk, kezdeddel vezesd. Könyörgünk sebesültjeinkért és özvegyeinkért.

Ravasz püspök ezután elmondta a Miatyánkot, majd így bucsuzott el nagy halottunktól: Ime, elbocsátunk Horthy István utolsó utadra. Legyen pihenésed békés, feltámadásod legyen dicsőséges és koronázzon meg az örök irtalom.

Ezután felcsendült Wagner: „Istenek alkonya” című operájából Siegfried gyászindulója és Erkel: „Hunyadi László” gyászindulója,

Ravasz László püspök a katalfalk elé állt és mélyen meghatott hangon kezdett beszélni.

sat rendelt. S ime ott állt az ifju sas apja mellett. Felejthetetlen volt a látvány. Ugyanaz a vér, ugyanaz a lélek, ugyanaz a látás, ugyanaz a büszke tartás, csak egy más emberöltő az örök magyar életben. Milyen nyugodtan nézett Apa a Fára és Fiu az Apjára. Csupa fogadalom és hűség s a két Sas körül fehér galamb röpködött a Hitves, az Édesanya lelke. Kisütött a nap, mintha a magyar szeretetet tükrözne vissza.

Isten azt mondta — folytatta tovább beszédét Ravasz püspök — a ti gondolatotok nem az én gondolatom és

majd három-három feketébe öltözött huszár megragadta a koporsót és elindult a menet. Hat fekete ló állt az ágyutalp előtt, s erre helyezték a koporsót. A gyászmenet lassu léptekkel indult el a Nyugati pályaudvar felé.

A gyászmenet a következőkből állt: a rendőrség lovas félszázada, a gyászkíséret parancsnoka, lovastestőrség, egy század lovasság, gyalogos testőrség, fél zászlóalj gyalogság, katonai zenekar, keresztvivő, rendjelvivők, a Kormányzóhelyettes Ur titkári hivatalának vezetője és tisztviselői, koszorus kocsi, dr. Ravasz László református püspök vezetésével a papság és az egyházi énekkar, a koporsó az ágyutalpon a Kormányzó Ur Öfömméltósága, a Fömméltóságú Asszony és a Kormányzóhelyettes Ur Özvegye Öfömméltósága, a gyászoló család, a kormányzói kabinetiroda és katonai iroda főnökei, a testőrség parancsnoka és a szárnysegédek (kétoldalt), idegen államfők képviselői, királyi hercegek, a hercegprimás, az apostoli nuncius, a miniszterelnök, az országgyűlés két házának elnöke, a miniszterek, a Budapesten akkreditált követek és ügyvivők, a koronaőrök, a legfőbb állami számvevőszék elnöke, a leg-

főbb bíróságok elnökei, a honvédelmezérkar főnöke, vezérezredek, hadseregpáncsnokok, a légi erők parancsnoka, a budapesti hadtest parancsnoka, a légvédelmi erők parancsnoka, a rokonság, titkos tanácsosok, a Mária Terézia-rend lovagjai, palotahölgyek, az országgyűlés két házának alelnökei, az államtitkárok, követek, a legfelsőbb bíróságok másodelnökei, vezérőrnagyok, Budapest főpolgármestere, polgármestere, a rendőrség budapesti főkapitánya, főispánok, kamarások, a budapesti diplomáciai kar beosztott első tisztviselői és a katonai attasék, a háznagyok vezetésével az országgyűlés két házának tagjai, vitézi törzskapitányok, a kabinetiroda és a katonai iroda tisztviselői és tisztjei, állami főtisztviselők, tisztí küldöttség, a vármegyei és városi törvényhatóságok küldöttségei, vitézek, tüzharcosok és nemzetvédelmi keresztsek küldöttsége, a Magyar Vöröskereszt Egylet küldöttsége, a MÁV küldöttsége, a Magyar Aero Szövetség küldöttsége, egyéb küldöttségek, félzászlóalj gyalogság, egy léteg tüzér-ség, a pilótánövendékek küldöttsége, a rendőrség lovas félszázada.

A Kormányzóhelyettes Ur Öfömméltósága temetésén külföldi államfők és kormányok is képviseltették magukat.

A német delegáció vezetője Ribbentrop külügyminiszter volt, aki egyben Hitler vezért és kancellárt képviselte. A bizottság tagjai: Keitel vezértábornagy, Ritter nagykövet, Bodenschatz repülő tábornok, Wolf, a fegyveres SS tábornoka, Warzecha tengernagy, Dörnberg követ, Rintelen követ, Schmidt követ, Lützow ezredes és Ruhe követségi tanácsos voltak.

Az olasz küldöttség vezetője Ciano gróf külügyminiszter volt az olasz király és császár képviselője. A bizottság tagjai: Fugier repülésgyógyi államtitkár, Vitetti gróf első osztályú követ, Accoretti tengernagy, Tranfello tábornok, Scagliotti repülő tábornok, Bracci főkonzul, Mario Pansa elsőosztályú követségi titkár, Franco Bellia konzul, Giannone alezredes, Alessandro Farace báró konzul és Magini kapitány voltak.

(Cikkünk folytatása a 3. oldalon)

Dakar és Dél-norvégia megtámadását javasolja egy amerikai lap

Találgatások arról, hol kellene felállítani a második arcvonalat

Róma, augusztus 27.
(MTI) A Messagero lisszaboni jelentése beszámol arról, hogy a Washington Post c. amerikai lap, amely olyan hirben áll, hogy a Fehér Ház felhivatalos szócsöve, foglalkozik a második arcvonaltal felállításának lehetőségeivel és leszögezi, hogy nagyon valószínűtlen a második front megvalósításának lehetősége a francia partvidéken. A lap azt javasolja, hogy az angol-szász erők inkább Dél-norvégiában kísérlezzék meg a tehermentesítő arcvonaltal megvalósítását, de támadják meg a nyugatafrikai Dakart is. Legkönnyebben a Földközi tengeren Olasz földön lehetne megvalósítani a második arcvonaltal terveit — írja az amerikai lap.

A Messagero gunyoros hangon jegyzi meg

ezen utóbbi megállapítással kapcsolatban, hogy az amerikai lap úgy látszik elfelejti, miszerint az északafrikai arcvonaltal nem Tripolisznál, hanem Alexandria kapuiban húzódik el.

SZOVJET GÉPEK NÉMETORSZÁG ÉS BERLIN FELETT

Berlin, augusztus 27.

A német Távirati Iroda hivatalos jelentés alapján közli, hogy csütörtökre virradóra szovjet repülőgépek katonai szempontból jelentéktelen zavaró repülést végeztek Németország keleti, középső és délkeleti tartományai felett és bombákat dobtak le, amelyek azonban csak ényegtelen károkat okoztak. Egyes szovjet gépek eljutottak Nagy-Berlin fölé is.

Négyezer zsidót tartóztattak le a megnemzállt Franciaországban

Vichy, augusztus 27.

(Német Távirati Iroda) Laval miniszterelnök tegnap kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a francia kormány tanácsadó szervét, a nemzeti tanácsot átszervezik. Ezzel egyidejűleg

rendeleti uton átszervezik a megyei tanácsokat is.

Bejelentette Laval miniszterelnök azt is, hogy a megnemzállt Franciaország területén négyezer zsidót tartóztattak le.

Braziliában bevezették a kötelező légoaltalmat

Buenos Aires, augusztus 27.

(Német Távirati Iroda) A brazil kormány — mint Rio de Janeiróból származó jelentések közlik — rendeletet hozott, amely megtiltja a német és olasz nyelvnek hivatalos helyen való használatát. A rendelet megszegőire börtönbüntetés vár.

A brazil hatóságok házkutatást tartottak az olasz diplomaták lakásán és újabb tengelyállampolgárokat tartóztattak le. Egyedül Rio de

Janeiroban az utóbbi két nap alatt 700 tengelyállampolgárt fosztottak meg szabadságától.

Braziliában már nagy szénhiány mutatkozik. A hatóságok elrendelték a magánkezekben lévő szénkészletek összeírását, míg a behozatali cégek az idegen szénnek legfeljebb 20 százalékát tarthatják raktárukban, a többi ki kell osztaniuk a fogyasztók között.

A brazil kormány az egész országra kiterjedően elrendelte a kötelező légoaltalmat.

Az indiai zavargások

Amsterdam, augusztus 27.

(Német Távirati Iroda) India több tartományában újabb zavargások fordultak elő, amelyek során összetűzésre került sor a hindu szabadságharcosok és angol katonai járőrök között. 17 hindu szabadságharcost megöltek.

Uj Delhiből származó jelentések szerint a kormány rendeletet adott ki, amely szerint a rombolások elkövetőit és az azokban segédkezőket a jövőben halállal illetve súlyosított börtözzel büntetik.

Végső elszántsággal folyik a harc Sztalingrádért

Zürich, augusztus 27.

A sztalingrádi csata az utolsó 24 órában olyan arányokat öltött, hogy stockholmi jelentések a keleti háború legnagyobb csatájának mondják. Szerda kora reggel óta a várostól dél-nyugatra akcióba léptek a németek nehéz ostromágyai, a várostól északnyugatra lévő szakaszon pedig német rohamcsapatok nehéz harcokcsikkal és erős stukarajokkal Kacelinszkaja és Ilvodinszkaja között lévő erős szovjet vonalakat áttörve, visszavonulásra kényszerítették az ottani védőcsapatokat. Haditudósítók jelentései szerint Sztalingrádot most már főképp az a 60 kilométer széles megerősített védelmi zóna választja el az ostromló csapatoktól, amely tankcsapdákkal és aknamezőkkel van kiépítve. A külvárosokat, a polgári lakosság eltávolítása után, mint utolsó védelmi zónát építették ki. Mindkét oldalról egyre nagyobb szerepe van a harcokban az ejtőernyős csapatoknak. A német előnyomulás az Azovi tenger partvidékén is tovább halad, a középső kaukázusi frontszakaszon

pedig a groszniji olajvidék egyre közelebb jut a harci zónához.

A keleti front egyéb szakaszai közül Rzev vidékén folytatódnak a szovjet tehermentesítést célzó ellentámadásai.

Angol és amerikai katonai körökben felkészültek Sztalingrád elestére, tekintettel a német páncélos hadsereg rendkívül gyors előnyomulására. Az orosz főhadiszálláson lévő angol újságírók egyöntetűen megállapítják, hogy a sztalingrádi hadszíntér-szakaszon napról-napra romlik az oroszok helyzete. Egyes jelentések, így különösen a Times legutóbbi híradása arról számol be, hogy a németek valószínűleg nemcsak a Volgát akarják elérni, hanem a Volgától keletre fekvő területeket is meg akarják szállni. A Volgán már jóformán teljesen lehetetlenné vált a hadianyagszállítás a szakadatlan német légitámadások következtében. A német tábori repülőterek ugyanis már csak 10 percnyire fekszenek a Volgától. Az orosz főparancsnokság a volgai hajózás védelmére a folyó mentén számos helyen erős légharító tűzérőket állított fel.

Orosz jelentés szerint Sztalingrád elővárosainál többhelyütt szuronyharcra került sor és a város közeli elestével számolni kell.

Sztalin megismételte a májusi napiparancsot, amely szerint „kítartani vagy elesni kell”. A napiparancs megismétlése is bizonyítja a keleti hadszíntér súlyos helyzetét.

HORVÁTORSZÁGBAN KUNA KIFIZETÉS

a Nemzeti Bank engedélyével, rövid uton, konpenzációval kérvényezhető. Felvilágosítást nyújt: Fehér Kamil, Zombor.

NEMZETI FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 158.

Csütörtök — Hétfő

Dankó Pista

FŐSZEREPBEN: JÁVOR PÁL, SIMOR ERŐSI LUKÁCS MARGIT

Szeptember 1-től d. u. 6 órai kezdettel is tartunk előadást.

Pótműsor: magyar és német híradók

Angol erőfeszítések a Középkeleten

Irak és Irán hadbalépésén mesterszokdik London

Róma, augusztus 27.

A Popolo di Roma különtudósítója részletesen beszámol Nagybritannia lázas erőlködéséről, amelyekkel az egész Közép-Kelet közlekedésének mozgósítása után a Suez-kanális biztosításának előfeltételeit igyekeznek megteremteni. Az angol erőlködések az egész európai szárazföldnél nagyobb területre terjeszkednek ki, amelyek az egyenlítőnél fekvő francia afrikai gyarmatoktól a szovjet orosz Turkmenisztánig terjednek. Ezt a nagy területet három nagy hadsereg szállotta meg éspedig a VIII. Egyiptomban, a IX. Szíriában és a X. Irakban és Iránban, mindemellett a X. hadsereg kétségtelenül minden jelentőség nélkül volt. A különtudósító közlései szerint a viszonyok időközben alaposan változtak és az indusokból, délafrikaikból, újzealandiakból, szudánokból, ciprusiakból, görögökből, lengyelekből, franciaikból, szenegálégerekből, marokkóiakból, anamitákból, szíriaiakból és csehekből összeállított tarka-barka katonai kötelékek erejére támaszkodik Nagybritanniának középkeleti angolszász pozícióinak legközelebb szükségessé váló biztosításába vetett reménye. Az épp említett rendkívüli nagy terület minden utszakasza és vasúti vonala az elmúlt másfél esztendőben azzal a stratégiai céllal lett összhangba hozva, hogy teherbíró összeköttetés álljon rendelkezésre a Suez-csatornához. Anglia ezt ma borulató érzésekkel tekinteti, hiszen az ellenség ma már a Kaukázusban áll és olyan irányból fog támadni, amelyből angol részről sohasem is számoltak ellenséges hadműveletekre. A stratégiai közlekedési vonalak, amelyeknek megépítésénél a délafrikai unió különlegesen kiképzett munkáserejei segédkeztek és rendkívül költséges alagutakat, hidakat és más műszaki berendezéseket készítettek sok-sok millió font költséggel, a nap mint nap jobban tisztuló katonai helyzet viágánál egészen hamis irányban mozogtak: hamis volt az egyszerű és így ennek következményei nem hozhatnak sem a kaukázusi fronton, sem Egyiptomban megönnnyebbülést.

Itt jegyezzük meg, hogy a kaukázusi helyzet egyre jobban érezteti hatását a Középkeleten. Angol részről erőteljes nyomást gyakorolnak Iránra és Irakra annak érdekében, hogy ezek az államok is lépjenek hadba a tengelyhatalmak ellen. Brit részről nem titkolják azt a valószínűséget, hogy Mezopotámia és Kurdisztán rövidesen hadszíntérre lehet.

RITCHIE BIRÓSÁG ELÉ ÁLLITJÁK

Szófiából jelenti az NST:

Beavatott körökből nyert értesülés szerint Ritchie tábornokot, a 8. brit hadsereg volt parancsnokát, aki a tobruki vereséget elszenvedte, hadbírószághoz elé állítják. Ritchie tábornoknak itt kell tisztáznia, hogy miért szenvedtek az angolok olyan nagyarányú vereséget Észak-Afrikában.

LONDON ENGEDÉLYEZTE A BETILTOTT KOMMUNISTA LAPOK UJBÓLI MEGJELÉNÉSÉT

Amsterdam, augusztus 27

(Német Távirati Iroda) Az angol-szovjet viszony fokozódó elmélyülésének újabb megnyilvánulása a brit kormány azon intézkedése, amellyel feloldotta a kommunista Daily Worker megjelenési tilalmát és újból engedélyezte a Daily Week kommunista munkáslap megjelenését.

(Cikkünk folytatása az első oldalról.)

Külföldi küldöttségek a temetésén

A japán küldöttség vezetője Toshitaka Okubo rk. követ és megh. miniszter, Japán budapesti követe volt, aki a Tenno személyét képviselte. A küldöttség tagjai Wataro Joshinska tábornok, katonai attasé és Keniti Nakamura őrnagy, katonai attasé segédje voltak.

A bolgár küldöttséget Mihoff Nikola hadügyminiszter vezette, aki Borisz király személyét képviselte, a küldöttség tagjai Pomenov Szvetisláv rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a királyi kabinetiroda főnöke és Belinov Ilija rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, protokollfőnök voltak.

A horvát delegációt Artukovics Andrea belügyminiszter vezette, aki a horvát államfőt képviselte. A bizottság tagjai Milkovics Josip követ, Stanzer tábornok, hadseregparancsnok, a horvát hadsereg hat törzstisztje és Mintas Vladimir miniszteri titkár voltak.

A finn küldöttségből Vuorimaa budapesti finn követ a finn államfő személyét képviselte, Ostermann altábornagy pedig Mannerheim tábornagy személyes képviselője volt.

A temetésen ezenkívül az ország minden részéből nagyszámu küldöttség vett részt. Feljött a falu is. Kérgekeszü emberek utaztak Budapestre, hogy elkísérjék utolsó útjára a nemzet nagy halottját.

Gyászolt az ország, temetett a magyar nemzet. Nagy halottat, nagy hőst kísért utolsó útjára csütörtökön. A gyászmenet a Kossuth Lajos térről az Alkotmány utcára ért, innen a Vilmos császár utra, a Berlini térre, a Nyugati pályaudvar érkezési oldala elé.

Itt levették a koporsót az ágyutalpról, s a gyászkoocsra vitték. A kocsit a Turán vonatához csatolták. A vonaton foglalt helyet a Kormányzó Ur Öföméltósága, a Föföméltóságú Asszony, a Kormányzóhelyettes Ur özvegye és a meghívottak.

A vonat a nyugati pályaudvarról 12 óra 20 perckor futott ki. Elhagyta Budapestet örökre a Kormányzóhelyettes. Elhagyta a fővárost, amelyet annyira szeretett, s amelynek lakói megsiratták, könnyel öntözték és szívük fájó bánatával verték ki az utolsó utat a kupolacsarnokból a pályaudvarig.

A Turán vonat a gyászkoocsal délután négy órakor érkezett meg Kenderesre. A pályaudvaron megjelentek a debreceni hadtest parancsnoka, Révész Imre református püspök, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánja, alispánja, a rendőrség főkapitánya, a csendőrkerületi parancsnok, a főszolgabíró és Kenderes község előljárósága.

Gyászdrapériákkal vonták be a pályaudvart. Kenderes lakossága majdnem teljes számban a pályaudvaron várt. Egy szem sem maradt szárazon. Sirtak az erős férfiak, sirtak az asszonyok és jajveszékelték a gyermekek. Nem így várták szemük fényét vissza. Azt hitték, hogy győztesen jön, boldogan, mosolyogva, mint mindig és hogy megszállja majd a kenderesieket, elbeszélget velük. Ő pedig némán, összeroncsolva fekszik a koporsóban.

A koporsót levették a gyászkoocsról és elhelyezték a kenderesi kastély előtt felállított ravatalon. A gyászszertartás délután 5 órakor kezdődött. A szertartást Révész Imre dr. püspök végezte, innen a gyászmenet fél hat órakor indult a családi sírbolt felé. Ez volt utolsó útja Horthy Istvánnak.

Eltemették. A fáklya kialudt, de emléke élni fog örökké, hősi tette forrása lesz a magyar erőnek és áldozata új életet fakaszt.

Szobrot állítanak vitéz nagybányai Horthy Istvánnak

Budapestről jelentik: Az országos Nemzeti Védelmi Szövetség káptalanja gyászülés, tartott fővédnöke, vitéz Horthy István emlékére és elhatározta, hogy Nemzeti Védelmi Keresztesek országos akciót indítanak annak érdekében, hogy vitéz Horthy Istvánnak szobrot állítsanak.

A magyar légierők is résztvesznek a Don környéki harcokban

Berlin, augusztus 27.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a Don környék északi részén az olasz csapatok ismét sikeresen hátrították el az ellenség heves átkelési kísérleteit és utasították vissza a szovjet táma-

dásokat. Az ellenség ezalkalommal is súlyos veszteségeket szenvedett.

A német és magyar légierők hatásosan avatkoztak be a földön folyó küzdelmekbe és erőteljes tevékenységük a támadások abbahagyására kényszerítette az ellenséget.

A japánok újabb csapatokat tettek partra Uj Guineában

Amsterdam, augusztus 27.

A Német Távirati Iroda átveszi a brit hírszolgálat jelentését, mely szerint a délnyugat-csendesóceáni szövetséges főhadiszállás legutóbbi hivatalos közleménye hírül adta, hogy a japánok újabb partraszállást hajtottak végre Uj Guinea keleti részén annak ellenére, hogy a

szövetséges légierők erősen zavarták ezt a hadműveletet.

A Salamon szigetek vidékén a legújabb jelentések szerint is tart még a harc. Egyes hírek úgy tudják, hogy ez a japán-angolszász tengeri és légi csata nagyobb minden másnál, amelyet valaha is vívtak a Csendes óceánon.

Hivatalos japán jelentés a II. salamon-szigeti csata eddigi eredményeiről

Tokió, augusztus 27.

A japán császári főhadiszállás most adta ki első hivatalos jelentését a Salamon szigetek vidékén folyó nagy tengeri és légi csatáról.

A jelentés szerint a japán flotta egységei augusztus 24-én harcra kényszerítették az északamerikai hadiflottát és jelentős veszteségeket okoztak az ellenségnek. Az

eddigi megállapítások szerint súlyosan megsérült egy ujmintájú nagy amerikai repülőgépanyahajó, 1 közép nagyságu repülőgéphordozó és egy Pennsylvánia mintájú csatahajó. Japán részről 1 romboló elveszett egy kisebb repülőgépanyahajó pedig megrongálódott.

A tengeri csata neve „második salomonszigeti tengeri csata”.

Feltartoztathatatlannul törnek előre a németek Sztalingrád előtt és a Kaukázusban

Berlin, augusztus 27.

Londoni jelentések szerint Moszkva beismerte, hogy a Sztalingrádba vezető utánpótlási vonalat három oldalról elvágták az előnyomuló német erők.

Berini források megerősítik azt a hírt, hogy Sztalingrád előtt jól kiépített állásokból kétségbeesetten védekeznek a szovjet csapatok. Egyes helyeken méterre-méterre védelmezték a szovjet csapatok a város előtti területet. Az ellenség szívós ellenállása ellenére feltartoztathatatlannul nyomulnak előre a németek.

A Kaukázusban súlyos harcok folynak a hegysorosokért. A német csapatok a nehézségek ellenére sorra veszik birtokukba a fontos ellenséges utvonásokat.

Sztalingrádnál — mint újabb jelentések közlik — a németek előnyomulása leg-súlyosabban a város déli részét veszélyezteti.

Groznij olajvidékéhez egyre közelebb érnek a németek.

Berlin, augusztus 27.

A védő főparancsnoksága közli:

A Kaukázusban a németek fontos magaslati állásokat foglaltak el. Az ellenséges támadásokat a németek visszautasították. Kalugától délnyugatra és Rzevnél az ellenség megindított támadásait ellenőkösekkel visszavetettük. Medintől északnyugatra az ellenség támadásait visszavetettük és ellentámadásba mentünk át.

Leningrád előtt harci tevékenység folyt. Rohamosztágosaink negyven ellenséges állást elfoglaltak.

Augusztus 23-án és 24-én 183 ellenséges repülőgépet lőttünk le, négy német gép nem tért vissza.

Egyiptomban mindkét részről élénk tüzérségi tűz volt.

A Csatornán két német és hat brit gyorsnaszád között harc keletkezett. A németek öt gyorsnaszádot megrongáltak. MTI

„EGY LÉPÉST SE HÁTRA”

Berlin, augusztus 27.

A Német Távirati Iroda idéz a moszkvai Pravda cikkéből, amelyet a szovjet rádió is beolvasott. A kommunista lap „A Szovjetunió

helyzete komoly” cím alatt felszólítja a vörös csapatokat, hogy egyetlen lépést se hátráljanak, mert feltétlenül fel kell tartóztatni az ellenséget, amely a Volga felé és mélyen a Kaukázusban tör előre. Olyan harcok folynak itt, amelyek példátlanok a történelemben — mondja az orosz lap.

BRAZILIA HADBALÉPÉSE FOKOZZA A HAJÓTÉRHIÁNYT

Newyork, augusztus 27.

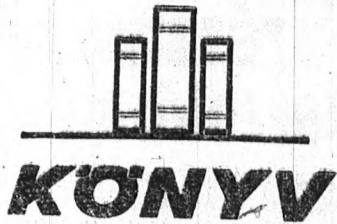
A Newyork Times aggályosnak tartja Brazília hadbalépését a hajótergázdálkodás szempontjából. Kifejti, hogy Braziliának több ezer kilométer hosszú partvidéke még érezhetőbbé teszi az északamerikai hajóterhiányt, tekintettel arra, hogy Brazília hajótere említésre sem érdemes.

UJABB NÉMET SIKEREK A TENGEREKEN

A Német Távirati Iroda közli, hogy német tengeralattjárók a brazil partok előtt elsüllyesztettek egy színültig megrakott közepes nagyságu amerikai kereskedelmi hajót és egy ellenséges szolgálatban álló holland hajót.

Az ellenség suttogó propagandája

a közelmúltban azt a „szenzációt” híresztelte el, hogy Kárpátalján, Ungvár és Kassa között „ezrével feküsznek a Szics-gárdisták által felkoncolt magyarok hullái” és hogy „a palicsi tóban a szabadjai szerbek hullái uszkálnak”, most pedig új kacsát eresztett szárnyra. A legújabb kacsát azt hápogt, hogy „a keleti arcvonalon harcoló magyar hadseregben meglazult a fegyver és a frontra induló magyar katonáktól elveszik a fegyverüket és csak az arcvonalon adják nekik vissza”. Megint nem tehetünk egyebet — ezt a hírt kár volna megcáfolni — minthogy a legnagyobb nyilvánosságot biztosítjuk a hírek, hiszen a magyar csapatok nem titokban, sötétben bujkálva, hanem fényes nappal indulnak a frontra.

Járásbíróék

—Falu Tamás regénye—

Falu Tamás prózája olyan, mint az inyenc izléssel kevert koktéll. Kicsit csipős, kicsit fanyar, kicsit édes és kicsit keserű. Hüsit és éget, szomjúságot olt és könnyű mámort ajándékozik. Mint a tapasztalt s leleményes koktéllévező a különböző italokat, olyan művészettel keveri Falu Tamás az élet ízeit: a kisváros fülledt békéjét a nagyvilág jó izgalmával, a lemondás lágy szomorúságát a felvillanó esélyek szénsavas frissességével, az élet reménytelenségét az élet meglepetéseivel. Ezer oldaláról villogtatja meg előttünk a világot: meglep, meghat, felcsigáz; azután hirtelen elszomorodik s valami finom ötlettel, mint egy tűnődő sóhajtással, leteszi a tollat. Hősei, akiket a sors szeszélye, vagy az elemi erővel rájuk rontott szenvedély kiragadott szürke otthonukból s fénylő messzeségekbe sodort önmaguktól, csendesen visszahulnak elhagyott életükbe. A nagy kaland véget ért, mint minden a világon.

Ez a merészen felkanyarodó, majd szelíden visszahajló ív szinte valamennyi Falu-regénynek a grafikonja. Új művére is jellemző. A regény hőse egy fiatal vidéki járásbíró, aki a szürke, poros kisvárosban egy távoli leányról álmodik. A leányt csak néhány percig látta egy adriai tengeri utazáson: egy kis sziget partjáról integetett a tovatűnő hajó után, finomrajzu karjával, lágyan aláhulló kézfejjével. Ez az integető, törékeny figura ez a távolságtól és idegenségtől eszményivé szépült leányalak kísért a fiatalember álmaiban. Egyre makacsabban és egyre fájdalmasabban. Végül is elhatározza, hogy meg kell keresnie. A csodában és a véletlenben bízva újra elindul a régi uton, hogy felkutassa a leányt, akiről semmit sem tud, csak azt az egyet, hogy neki rendelte a végzet. S a Riviérán csodálatosképpen rá is bukkan az elveszettre; — legalább is úgy hiszi, hogy azt találta meg, akit keresett. A szenvedély és a boldogság utáni vágy egy szempillantás alatt a kis riviérai francia lány képe formálta át a régi, elmosódott emlékképet. A költői igazság szerint az élet nem csalta meg a férfit, mert hiszen a boldogságot kereste és a boldogságot találta meg az idegen leányban.

A boldogság azonban nem embernek való; nem tud élni vele. S ha magához csalogatja is néha, nem tudja megtartani. Ilyen értelmetlenül és emberi szemnek „oktalanul” foszlik semmivé a férfi boldogsága is. Elveszti a leányt akit szeret. S akkor, a legnagyobb bánat napjaiban, a játékos élet megegyeszer összehozza a régi álmokképpel, a végzetes szerelemmel, az igazival: — de meg sem ismeri. A boldogtalanságtól kábultan, behunytt szemmel fekszik a hajó fedélzetén, amely vidám füttyel siklik el a régi és annyit kereset kis sziget előtt. A boldogság előtt a sziget partján ott áll a régi lány s finom karjával, lágyan aláhulló kézfejjével, szomorúan integet a hajó után, melyet lassan elnyel a messzeség és a tenger kék párja.

Az illúzióról irt regényt Falu Tamás, az élet legszebb és legillanóbb csodájáról. A regény, verseinek nemes anyagából épült fel. Ugyanaz a dallamos, tiszta hang, a csillogó lírai ötletnek ugyanaz a gazdagsága, s ugyanaz, az egyéni filozófiában s a szépség szeretetében feloldódó szomorúság jellemzi, mely olyan vonzóvá teszi költeményeit.

Hámos György

A legjobban felszerelt hadseregnek is szüksége van a társadalom szeretetére és támogatására. Ezért: lássuk el meleg téli holmival a messze idegenben harcoló magyar katonákat!

„Pokoli napok”

Egy afrikai angol hadifogoly naplójából

Hogyan bombázta Afrikában az angol légihaderő saját csapatát

Május 30: Könnyű ellenséges tűz. Körülöttünk 236 sebesült hever, de

egyellen hordágyunk sincsen.

Az éj csendjében jajgatásuk elviselhetetlen. Összesen csak 10 gallon vizet kaptunk. Tikkasztó forróság, szomjúságunk mindinkább kínzó lesz.

Május 31: Ellenséges támadások. A francia erők megnyitják a tüzet. Ágyúik köralakban vannak felállítva, két zászlóalj szenegáli négerrel. A rettenetes ellenséges ágyútűzben 35 gallon vizet osztanak ki közöttük. A négerök igen sokat isznak.

Július 2: Ismét bombazápor. 20 repülőgép egészen közel ereszkedett le és géppuskatűzzel lő. Lehetetlen kibírni. Újból halottak, sok, nagyon sok halott.

A pokoli nap befejezésül még a RAF is megjelenik és kioldja fölöttünk bombát. Ez a megígért »segítség»!

Június 4: Az első támadás: 12 J. Alig

lett éppen hét óra. Az ellenség a földön is támad, géppuska- és géppuskatűzzel. Nyolc óra 45 perckor a második támadás, újból 12 repülőgéppel. A harmadik támadás kilenc órakor következik. Ez alkalommal 15 repülőgép bukik ránk, bombát szórnak és géppuskatűzzel árasztanak el. A levegőt egészen betölti a füst, mely ebben a hőségben makacsul egy helyben marad. Szomjúság éget, de senki sem tud vizet adni. Vágyvagyunk repülőinkre, hogy végre enyhítsenek valamit kínjainkon. Légihaderőnk beavatkozását követeljük, azonban úgy ját szük, egészen elhagyott minket. A sebesültek jajgatnak. 13 óra 50-kor heves tűzérési tűz délről, 14 óra 20-kor ismét légitámadás. Végre saját repülőink is megjelennek és 15 óra tíz perckor légitámadás leszünk tanúi, a mieink azonban hamarosan kénytelenek eltűnni. A bombazápor réme ez alkalommal sem kímél meg minket. 16 órakor heves tűzérési tűz. Öt perccel később

a RAF repül el fölöttünk, de megint csak kapunk néhány bombát. Olyanok vagyunk, mint a hajálra korbácsoló átlatok.

Június 5: Erős bombázás reggel hattól hétig. Négy barátom sebesül meg.

Nincsenek hordágyaink, nincs vizünk és a halottakat is lehetetlen eltemetni.

A robbanások maró szaga a hullák utálatos, édeskés büzével keveredik. Az állandóan szemünk előtt heverő halottak látványa hasonlóképpen erősen hozzájárul, hogy idegeink kimerüljenek.

Június 6: Ellenséges gyalogsági támadás. A tüzelés az egész napon át nem szakad meg. A légitámadások számlálásáról már régen lemondtam. Először a stúkák jönnek, azután a géppuskával támadó repülőgépek, majd megint bombázók. Működésükben senki sem akadályozza őket. A sebesültek száma egyre nagyobb lesz.

Június 7: Intézkedések a víz- és élelmiszerfogyasztás korlátozására. Mindent megkísérlek, hogy egy oszloppal kimentsem magam ebből a pokolból. Vajjon sikerül-e az oszlopokat elérnem? Kilenc óra 30 perckor ismét 15 német repülőgép dobja ránk bombáit. Ez az első támadás. Estig azonban még sok követi. Egyedül vagyunk, magunkra hagyatva.

Bajtársaim szemében új fények villannak meg. Olyanoknak látszanak, mint az örültek. Mindnyájan szünetlenül az égre meredünk. Sohasem hittem volna, hogy légitámadások olyan sok halottat követelhetnek.

Nincs kielégítő védekezés ellenük és azt

sem tehetjük meg, hogy egész napon át egy földbevált lyukban görnyedjünk.

Június 8: Harminc repülőgép kering fölöttünk. Meglepetésszerűen jelennek meg, anélkül, hogy ellenállásra találjanak. Senki, de senki sem oltalmaz minket. Ágyútűz, mozsarak, géppuskatűz és bombarobbanások. A páncélosok és a tűzéréség majd nem megszakítás nélkül ujrázák meg támadásaikat.

14 órakor a RAF ismét néhány bombát hullat le ránk. Ez a »segítség», amelytől őrle kapunk!

Az ellenséges repülőgépek akkor nyomulnak fel, amikor akarnak. Ágyúállandóan motorzugást hall és ez a zugás a nyugodt pillanatokban sem halkul el.

Június 9: Az éjjel felderítőutakat tettünk az aknamezőre. Találtunk egy félig vízzel töltött bádogtartályt és mindjárt a hejyszínen nyomban kiittuk belőle a vizet. A vízradat ismét a leghevesebb ágyútűzzel kezdődött. 13 órakor bombazápor és géppuskatűz. Amikor az ellenséges tűzéréség kezdte meg a támadást, még mindent füst burkol. Még mindig az égre bámulunk.

A légitámadástól való félelem üldözésmániát váltott ki belőlünk.

Senki sem védelmez minket. Szilárd meggyőződésem, hogy Bir Hacheimot már nem lehet tartani és félek, minden ígéret, hogy segítséget kapunk, hiábavaló.

Július 10: Megint egy pokoli nap. Víz, víz, víz!

Ezt kiáltozzák a sebesültek, ezt az életbenmaradottak. Miképpen bírhatnánk tovább is? Kilenc órakor bombatámadás, tíz óra megint és egész nap géppuskatűz. A halottak büzt nem lehet már elviselni, minden ellenállás letörik.

A RAF mintha már nem is léteznék. Talán jobb is, mert túl sok veszteséget okozott nekünk.

23 óra 30-kor parancsot kapunk a nehéz járművek és a tűzéréség feladására. Meg kell próbálnunk odábbállni, amint éppen lehetséges. De melyük irányban? Senki sem törődik már velünk.

Ez már a vég!

Itt félbeszakadnak a hadifogoly feljegyzései. Miután előző este a németek egy uralkodó magaslatot elfoglaltak, a sivatagi erőd maradék legénysége június 11-én reggel megadta magát. (MN)

Biztosítson tüzkár ellen, kárát megtérül!

Cipőtalp tözgeből

A »Stockholms Tindinger» norvégiai tudósítója jelenti, hogy egy sarpborgi szállodatulajdonosnak, aki nemrég azzal kellett feltűnést, hogy eljárásit talált fel a kenyérlisztnek tözgeből való előállítására, sikerült tözgeből kitűnő minőségű cipőtalpat gyártani, mely nemcsak legalább olyan tartós, mint a közönséges bőrtalp, hanem a felével olcsóbb is.

A jelentés arról is beszámol, hogy Sarpborgban már egészen jelentékeny pórtanyagipar van kialakulóban, mely a tözeget a legkülönbözőbb célokra használnak fel. Többek között tözegtalpok készülésére házi berendezések gyártására sőt a hírek szerint jelenleg egy tisztán tözgeből készülő ház is épül.

Pehelyfalu ház

amely nyolc mázsa sulyu és tökéletesen szigetel

Szentes, augusztus.
Tóth S. Ferenc hőmezővásárlási szabómester olyan találmánnyal lepte meg az országot, amelynek a modern építészetben nagy jövője lehet. Felépítette ugyanis az első pehelyfalu házat, amelynek a sulya mindössze nyolc mázsa. A ház Szentesen látható, a Horthy Miklós-ut végén.

A rekkenő meleg augusztusi délutánon bent ülünk a pehelyház szobájában, ahol kellemes hűvös van, nyoma sincs a kinti forróságnak. Itt mondja el Tóth S. Ferenc

a csodálatos találmány megszületésének történetét.

A ház meglehetősen értékes téglából épült. Alumíniumlemezek csillognak rajta a déli nap-sütésben. Egyébként olyan, mint egy modern nyaraló. Kicsi, lapostetejű és — csupa ablak. Függetlennek, redőnynek nyoma sincs, mégis olyan hűvös van, hogy talán hűvösebb nyári időben esetleg kellemetlenül hideg is lehetne.

— Jómagam fedeztem fel — mondja a mester — a sásbuga szétfeszítő pelyhét, mint a ruhatartalék pórtanyagát. Az első télen nagyban folyt a munka vásárhelyi műhelyemben. Mindig gondolkodó ember voltam és nem fogadtam el mártól semmit, amíg valami ésszerűt nem láttam benne. Azon a télen is, mindjárt az első hónapban

feltűnt, hogy abban a teremben, ahol a sásbugát fejtették az emberek, melegebb a levegő, mint a lakás többi részében. Pedig a többi helyiségben jobban fűtöttek.

A Honvédség részére rendezett téli ruhagyűjtés eddigi eredményei azt mutatják, hogy a magyar társadalom megértette a gyűjtés fontosságát. Az eddigi eredmények biztatóak, a kezdet jó. De még nagyon sok téli ruhaneműre van szükség, hogy minden hatonánkat megvédjük az orosz tél gyilkos hidegétől. Aki tehát még nem adott volna, siessen, hozza meg áldozatát, hiszen önmagáért, véreiért, a jobb és békésebb jövőért áldoz.

Alexandria, a 2200 éves város

Hatvan esztendővel ezelőtt, 1882. júniusában történt. Mint annyiszor a XIX. század folyamán, Egyiptom az egész világ érdeklődésének középpontjába került. Arabi pasa, az egyiptomi függetlenségi mozgalom élén nyílt felkelésben Törökország és az európai befolyás ellen fordult. Sir Beauchamp Seymour, az Alexandria előtt horgonyzó egyesült angol-francia hajóhad parancsnoka július 10-én ultimátummal válaszolt és a tagadó válasz átvétele után 11-én megkezdte a város lövetését. Majd augusztusban angol csapatokat szállított partra és egészen birtokába vette Egyiptomot.

Ebben az időben Alexandria volt Egyiptom legfontosabb városa: a főváros szerepét, melyet Krisztus születése előtt 331 óta, amikor Nagy Sándor megalapította, két évezreden át megtudta őrizni, még csak 19 éve, 1863-ban engedte át Kairónak. Alapítója halála után a Ptolemeusok székhelye lett és uralmuk alatt az ókor egyik leghatalmasabb gazdasági és egyben Róma és Antiochia után legfényesebb kulturális központjává fejlődött.

KLEOPATRA, JULIUS CÉZÁR

Cyors előretörését mindenekelőtt földrajzi fekvésének köszönhetette. Kikötője az Európát Ázsiával és Afrikával összekötő tengeri utak metszéspontjában fekszik. Lakóinak száma Kleopatra idejében — ugyanannyi rabszolgát nem is számítva — 300.000-re rugott. Mint minden hírtelen nőtt modern város, teljesen szabályosan épült. Széles uccái pontos derékszögben metsztek egymást. T-alakban kiképzett centrumát hosszú móló kötötte össze Pharos szigetével, melynek 122 méter magas világítótornya az ókor hét világcsoda néven emlegetett hírességeinek egyike volt. A Ptolemeusok pompás palotáján kívül a fényes középületek egész sorával dícekedhetett. Könyvtára most is díszére válhatnék bármely modern világvárosnak. Hétsház-ezer papirusztekercsével az ókor messze kiemelkedően legnagyobb tudományos gyűjteménye volt, de 42.800 tekercsével a „Serapeum”. Ja-

Egyik éjjel, ahogy ezen töpregetem, az a gondolatom támadt, hogy holnap kevesebbet fűtünk és több sásbugapelyhet hozunk be. Így is történt — és meleg lett tőle.

Elmondja ezután Tóth S. Ferenc, hogy sikerült neki később a bugapelyhet megkötnie. Hogy hogyan, azt nem árulja el, hisz ez a találmány lényege. Kiderült, hogy a pehely kitűnő szigetelő.

Ezekután már csak az maradt hátra, hogy megépítse az első pehelyfalu házat.

Alumíniumtéglákat készített, amelyek belülről pehlyel vannak bélelve.

A téglák egymásba illeszthetők és kapcsok fogják össze az egyes darabokat. Ha zárva tartjuk az ajtó-ablakot, szinte légmentesen záródik a pehelyfalu ház.

Részletet is mond el: a ház tizenhat darabból áll, nyolc mázsa sulyu és nagy előnye, hogy szétszedhető. Különösen háborúban lehetne találmányát felajánlotta a magyar és német Vöröskeresztnek.

Arra gondol ezzel az ötletes szabómester, hogy például

alumniumból aránylag olcsón elő lehetne állítani ilyen pehelyfalu hordozható tábori kórházat,

amely a sebesülteket a legzordabb és legszeszélyesebb végtelű éghajlatok között is kellemes, üdítő helyiségben tartaná. Elsősorban erre a célra szánta a találmányát, nem pedig kényelmes vikendháznak és nyaralótelepek céljainak.

ban és fényben vetekezett a párizsi Rue de la Paix-vel, vagy a londoni Bond Street-tel, környékén pedig bazár bazár hátán, hamisítatlan keleti tarkaság nyüzsgött. Ez volt Alexandria béke idején és kissé megkopott, szinben még a háboru első két évében is. Ma azonban az üzleti negyed lázas zsibongása már régen elnémult és az ágyudörgés tompa moraja vette át a szót.

Érdekes apróságok

Amióta a pénz fizetési eszköz, azóta vannak pénzrejtegetők is és amióta harisnyát hordanak a nők, legendás hírűvé vált azóta ez a takarékpénzrelvé előléptetett ruházati cikk. Régebben az a felfogás uralkodott, hogy csak arany, vagy ezüst pénzt dugnak az emberek a harisnya szájába, mivel ezeknek a nemes fémeknek nagyobb értékállandóságot tulajdonítottak, mint a papírpénznek. Most azonban a németek által megszállt egyik keleti területen alkalmazott bankszakértő halomra döntötte ezt az évszázados felfogást. A szóbanforgó területen az egyik egyik banko feltűnő módon kiment a divatból. Kiderült, hogy ezt a papírpénzt „takarékolják”. De miért, hiszen egészen csekély értéket képvisel? Hosszu időn keresztül végzett megfigyelések arra vezettek, hogy azért örvend ilyen különös közszeretettel a kérdéses banko, mert a szokásos kép egy kifent bajuszu dallás dalnokot ábrázol! Természetesen nők „lárolják!” Így győzte le a papír az aranyat.

Ram Berthagem Sam fiatal hindu hazafit az angol törvényszék halálra ítélte, mert diáktüntetés szervezését Kál kuttában és tüntetések során megölt egy rendőrtisztviselőt. A fiatal indusnak sikerült elmenekülnie és Bangkokba érkezett repülőgépen, amelyet az angol hadsereg egy hindu tisztje, a »bengáli hazafiak» titkos csoport tagja vezetett. A megmenekült hindu elmondotta: elitélése előtt az angolok megkínózták, hogy megtudják a felkelés élén álló titkos bizottság tagjainak nevét. Miután nem sikerült vallomásra bírniok, halálra ítélték. Kivégezése előtt tüntetők szabadították ki s így megmenekült.

Az amerikai légió Angliában tartózkodó tagjait külön törvénnyel mentesítették az angol törvények rendelkezései alól. Csak saját katonai bíróságaiak ítékezhetnek fölöttük. Az angol igazságszolgáltatás történetében egyedülálló esethez hasonló eddig csak Franciaországban fordult elő. 1914-ben a Franciaországban harcolt angol expedíciós hadsereg angol tagjai ügyében angol katonai hatóság volt illetékes.

Ruha teszi az embert és beszéd a katonát. A német nyelv tisztaságát védő egyesület kérdőíveket küldött szét a csapattestekhez és 840 válasz érkezett be. A beküldött katonai kifejezések száma 250.000 tesz ki. Természetesen sok hasonló van közöttük. A hatalmas csokorból kiragadunk néhányat mutatva: az altiszt nevét az olasz utépitő munkások felügyelőjének elnevezésétől kapta. Magyarul „hajcsárt” jelent. A magasrangú tisztnek a katonai rangfokozat külső megjelölésének formája után „hernyóvontató” guny névnek örvendenek. A gépesített egészségügyi csapatok neve „aszpirinkótelék”.

Bukarestből jelentik: A rendőrigazgatóság új rendelete szerint az utcasarkokon, vagy üzletek, vendéglők, kávéházak előtt tilos cél nélkül álldogálni. A rendőrség a rendelet alapján már bekísért három fiatal leányt és két fiatalembert, akik órakon át ácsorogtak az utcasarkokon minden cél nélkül. Pénzbüntetésre ítélték őket, visszaesés esetén azonban munkatáborba kerülnek.

Az éjjeli őr foglalkozása és az orvosi hivatás között szakmabeli rokonság van. Egyik neves sebészhez beállt egy éjjeli őr. Panaszok dikk, hogy semmit sem javul az egészsége, jól lehet már sok orvosnál volt. A professzor sem talált semmi bajt, pedig ő is alaposan végigvizsgálta. Szomorúan jegyzi meg erre az éjjeliőr: „ugy látszik hasonló a foglalkozásunk tanár ur. Mi is jól ismerjük azokat az utcákat, amelyeken örködünk, de hogy mi történik a lakásokban azt bizony nem tudjuk.”

Hírek:

DÉLVIDÉK

OTI KÖRZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa dr. Szabó Enre. Flórián u. 8.
A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut. Antal utca, belváros és Kossuth Laios utca közötti rész) orvosa dr. Ripp Miklós. Deák Ferenc krt. 15.

A harmadik körzet a Szelencse és a Bánátnak a második körzetbe nem tartozó része. orvosa szintén dr. Ripp Miklós. Deák Ferenc krt. 15.

VÁROSI UGYELETES ORVOS:

Dr. Kuczai János. Csihás Benő utca 12. Tel. 96.

UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

Angyal evőszertár. Jókai tér.

Magyar hősök

Augusztus 27.

1915. Ezen a napon Bíró Gyula volt beszercei 63. közös gyalogezredbeli tart. zászlós, mint a hídverőrezzegek parancsnoka, előző éjjeli szemrevételezés után a Zlota Lipán a hídverést Novow-nál oly ügyesen vezette, hogy azt hajnali 5 óráig befejezte, anélkül, hogy az orosz tábori őrsök észrevették volna. Nevezett ezután az áttörési harcban a rohamoszlophoz való beosztását kérte és mint a második rohamlépcső parancsnoka, a leghevesebb ellenséges tüzéségi és puskatűzben a Zlota Lipán átkelt és a megakadt első lépcsőt is magával rántva, betört az oroszok első állásába. Ekkor súlyosan megsebesült, de heves fájdalom ellenére a második ellenséges állást is megrohmozta, azonban a nagy vérvesztéstől elgyengülve öntudatlanul összeesett.

Bíró zászlós vitéz magatartásának volt köszönhető, hogy a roham simán ment és egy órán belül az összes orosz állásokat elfoglaltuk.

Onfeláldozó kötelességteljesítéséért, kimagaslóan vitéz magatartásáért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

Köventendő példa. Koréh Istvánné kulai fémárugyáros felesége és Aradi Istvánné, a kulai állomásfőnök neje szeptember 4-én névnapjukat nem tartják meg. Megváltásképpen Koréhné 150, Aradiné 100 pengőt ajánlott fel a Vöröskeresztnek, s ezután kéri ismerőseiket, jóbarátaikat, hogy amennyiben jókívánságaikat kifejezésre akarják juttatni, a szokásos virágcsokrokat a Vöröskereszt javára, pénzben váltásuk meg. Azt hisszük, hogy ezt a ragyogó példát mások is követik.

Októberben lesz az Országos Katolikus Naggyűlés. Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás, mint a magyar Actio Catholica országos elnöke most küldte szét értesítését a magyar püspöki kar tagjaihoz, amelyben tudatja, hogy az Actio Catholica országos elnöksége október 2-8. napjaira Budapestre hívja össze a XXX. Országos Katolikus Naggyűlést.

Nagy eredménnyel folyik a gyűjtés Kulan. A honvédség részére a téliruha gyűjtés nagy eredménnyel folyik. A gyűjtést a Missziós egylet a Leventék, a Turáni Vadászok végzik.

Lefejeztette magát a vonat. Szabadkáról jelentik: Kula és Torzsa között a vonat elé vetette magát Aranyos József 33 éves horvátországi születésű gazdálkodó. A vonat lefejezte az öngyilkost. Tettének oka ismeretlen.

A „Magyar Erő”, Nyirő József képes hetilapjának legújabb száma ismét pompás és gazdag tartalommal jelent meg. Megállapítható, hogy a lap máris megnyerte a közönség tetszését és nagy érdeklődést váltott ki.

Halállal végződött a játék. Kecskemétről jelentik: Méntelek egyik tanváján megdöbbentő szerencsétlenség történt. Egy tanyai gazdálkodó fia a szobában játszadozott, amikor az egyik hétéves fiu levette a falról apja vadászfegyverét azt hároméves öccsére fogta és a fegyvert elsütötte. A sörétek teljesen szétroncsolták a kisfiu fejét. A szerencsétlen apa eszméletlen fiát a kecskeméti kórházba szállította, ahol behalt.

Vigasztalás

Irta: Liszt Nándor

Csak egyszer én is hasznukra lehetnék!...
Csak egy napig, egy félnapig talán:
A megnyugvásnak angyalarca volnék
Egy ravatalnak csöndes oldalán.

Ha lenge szellő hűs csókja lehetnék,
A vigasztaló, suttogó beszéd:
Ma odaszállnék a koporsó mellé
És megcsókolnám a Szülők kezét.

Hacsöndes, árva rózsaszál lehetnék,
Most ott virulnék bus szemük előtt,
Hogy lássák rajtam az örökkévalóság
Élő hitét, — a megtartó erőt.

Fülükbe sugnám: Ó is él, örökké!
S aztán keresnek újabb utakat,
Hogy segíthessenek az Édesanyának,
Mikor letérel... sirásra fakad...

Csak egyszer én is hasznukra lehetnék!
Ó hogy figyelne a fülem, a szám...
Csak bot lehetnék a Nagyur kezében,
Hogy induláskor támaszkodna rám.

Lennék zsebkendő: törölném a könnyet.
Lennék pohár víz: szomját oltanék.
Lennék felettük szép csillagos égbolt:
Napvirradásig imát mondanék.

Lennék az Alföld bíbor akonyaija...
A csöndes éj... a hajnal, mely beszél,
S a fölkelő Nap sugarán mutatja,
Hogy Horthy István örök lelke él!

Megfosztották magyar állampolgárságától Földes Jolán irónőt. A hivatalos lap mai száma közli a miniszterelnök rendeletét, amelynek értelmében Kelemen Kálmánné született Földes Jolán irónőt, továbbá ifjabb Ivány-Grünwald Béla volt országos allevéltárnokot és Bárdos Istvánt, akik külföldön tartózkodnak, az 1939:XIII. t.-c. 8. §-ába ütköző fevékenységük miatt magyar állampolgárságuktól megfosztja.

A francia kormány nem engedí át az Angliába készülő svájci újságírókat. Zürichből jelentik: A Berner Tagblatt közlése szerint a francia kormány váratlanul visszavonta kilenc svájci újságíró útutazási viziumát. Az újságírók Franciaországon keresztül akartak Angliába látogatni, a francia kormány intézkedése következtében azonban utazásuk lehetetlenné vált. A jelenlegi politikai körülmények között igen kevés kilátás van arra, hogy a francia kormánnyal megkezdett tárgyalások eredményre vezessenek.

Gondatlanságból okozott emberölésért elítéltek két orvost. A kassai törvényszék most vonta felelősségre dr. Linder Kálmán és dr. Lefkovic Mór abaujszántói orvosokat, akik egy szegénysorsu falusi nőnek nem nyújtottak orvosi segítséget szülésekor és ennek következtében a nő meghalt. A törvényszék dr. Linder Kálmánt és dr. Lefkovic Mórt gondatlanságból okozott emberölésért egyenként 5000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Lemondott Ujverbász községi pénztárnoka. Dudás József ideiglenesen kinevezett kisegítő községi pénztárnok lemondott állásáról.

Körakásnak rohant a motorkerékpár. Kis Árpád 35 éves ügynök Ujpesten, az Árpád ut és a Viola utca sarkán motorkerékpárjával nekirohant egy körakásnak. A ügynök hatalmas ivben repült ki a gép nyergéből. Az ujbéti mentők súlyos állapotban vitték a Károlyi-kórházba.

A rádió hírszolgálatának új rendje. A magyar rádió híreinek közlésében hétfőtől, augusztus 31-étől új rendet léptetnek életbe. Minden egyes hírszolgálat előtt a bemondó jelzi majd, hogy a bemondást azonnal követő gongütésnél hány óra, hány perc az idő. Ettől függetlenül megmaradnak a műsorban eddig szereplő pontos időjelzések is. Egy másik újítás, amely ugyan csak hétfőn lép életbe, az lesz, hogy ezentúl a híreket mindig a harctéri eseményekről kezdik.

„Egy pohár sört, de olyan gyorsan, ahogyan az angolok kiszaladtak Tobruk-ból!” Stockholmból jelentik: Svéd sajtójelentések szerint az Angliában lévő amerikai katonák egyáltalán nem úgy viselkednek, mint ahogyan azt szövetségeseiktől várni lehetne. Az amerikai katonák fellépésének módja nem ritkán ad alkalmat erős elkedvetlenedésre. Vernon Bartlett ismert angol publicista a Times hasábjain hosszabb cikkben foglalkozik az amerikai katonák tapintatlan magatartásával és megállapítja, hogy az egyik amerikai katonának egy mulatóhelyen egy pohár sört kért, azzal a feltétellel, hogy azt olyan gyorsan hozzák neki, amilyen gyorsan a britek kiszaladtak Tobruk-ból. Egy másik katonának „dunkirchen nyulakról” beszélt. Az ilyen és hasonló kijelentések természetesen egész Angliában elterjedtek és igen alkalmasak arra, hogy a szövetségesegek között kedvezőtlen légkört teremtsenek. (NST).

Öngyilkosság Ujverbáson. Kitsch Henrikné öngyilkossági szándékkal a kúba ugrott és mire rátaláltak, már halott volt. Az életunt 63 éves idős asszony végzetes tettét pillanatnyi elmezavarásban követte el.

Özv. Glöckner Keresztélyné született Schank Zsuzsika fájdalomtól megtört szívvel, de Isten bölcs akaratában való csendes megnyugvással jelenti, hogy szeretett férje

Glöckner Keresztély

nyug. tanító

f. évi augusztus hó 27-én reggel 5 órakor életének 59., boldog házasságának 35. évében hosszú és súlyos betegség után az Urban csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait augusztus hó 29-én d. e. 10 órakor fogjuk a Göbmös Gyula u. 14. sz. gyászházban a református evgház szertartása szerint elbucsztatni és utána a Kis temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni.

Zombor, 1942. augusztus hó 27-én.

Teste nyugodjék békében az anyaföld lágy ölében, lelke pedig találjon örök életet az Egek Uránál.

Schank Henrik

ny. tanító,

Göttel Katalin,

anyós és após.

Glöckner Péter és családja,

neh. Glöckner Jakab családja,

öccsei,

Schank László és családja,

sógora.

Szerkesztői üzenetek

Az erkölcsös strand. Névtelen levelet mindenki írhat mindenkiről. Nincs módunkban ellenőrizni az ott történeteket de ha a levelet aláírja, úgy szívesen helyt adunk annak lapunkban. Természetesen nevét nem írjuk ki és a levél írójának személyét diszkrécióval kezeljük. Névtelen leveleket sohasem veszünk figyelembe. Most is csak azért válaszoljuk meg, mert minden sorát aláírjuk és helybenhagyjuk.

Cimbitörő. Ez a magánügy határain belül mozog. Állást mi nem foglalhatunk, bármennyire is szeretnénk. Azt hisszük, hogy a magyar egyetemek alapos vizsgálata megmutatott tudást jutalmazza és nem veszik tekintetbe azt, hogy az illető szenvedett-e a megzálás alatt vagy sem. Ami a cimbitörést illeti, azt hisszük legjobb hogy ha az illetékes kamaránál a királyi közjegyzőjelöltek névsorát megtekintti, abból sokat megtudhat.

Sportojo. Nekünk teljesen mindegy, hogy melyik csapatnak drukkol. Mi nem drukkolunk egyiknek sem. Hogy az egyik csapatról több hír jelenik meg, az csak azt jelenti, hogy az illető csapat vezetősége többet törődik egyesületével. Az egyesületi híreket, ha azt akarják, hogy azokról a nyilvánosság is tudomást vegyen, beküldik a szerkesztőségbe, s mi azt minden alkalommal szívesen közöljük, bármelyik egyesületnek.

Kinevezték a Kula és Vidéke tanoncvizsgáztató bizottságot. A kulai járás főszolgabírája kinevezte a Kula és Vidéke Ipartestület tanoncvizsgáztató bizottságát. Elnök Judd József cipész, alelnök Dudás János szücs, Mátéffy Imre géplakatos és Müller Adám (Cservenka). Tagok: asztalos iparban: Kovács Gyula Kula, Morvay József Kula, Knefely Péter Cservenka, Petschl Dániel Torzsa, Sánta Károly Bácskeresztur, Pintér István Kula. Bádógosok: Berna György, Sáfány József Kula, Kanyuh Joákim Bácskeresztur, Klein Frigyes Torzsa, Rauch Nándor Cservenka. Fodrások: Volkman Antal Kula, Nusz János Kula, Dávid Jakab Cservenka, Csákány Jenő Bácskeresztur, Wolf Frigyes Torzsa, Szijgyártók: Gyurits Péter, Krausz Adám Kula, Lenchardt Péter Torzsa, Netzinger József Cservenka, Szabó György Bácskeresztur, Cipészek és csizmadiák: Bencsik Sándor, Todor András Kula, Berger Béla Cservenka, Haász Péter Torzsa, Dzsidszár Miklós Bácskeresztur. Férfiszabók: Wekerle Simon, Kanyó Ferenc Kula, Plancsák Dénes Bácskeresztur, Riesz Jakab Torzsa, Diener Adám Cservenka. Kádárosok: Ruyér Péter Kula, Fischer Fülöp Cservenka, Papuga Jenő Bácskeresztur. Kalaposok: Krämer Márton, Sánta János Kula, Papuga György Bácskeresztur. Vencselevszki Jenő Bácskeresztur. Kárpitosok: Horváth István és Krausz József Kula. Góll Heinrich Kula. Bognár iparban: Bertzen Gyula, Jung Miklós Kula, Heinz Adám Cservenka. Nagy Mihály Bácskeresztur. Kovácsok: König Mátyás, Rencz Mátyás. Kefekötők: Kiss Vladimír Bácskeresztur. Kula, Hunzinger Heinrich Cservenka, Thienteler Adám Torzsa, Ids Soós Jenő Bácskeresztur. Kötelesek: Fürstner István Kula, Malackó István, Malackó György, Bácskeresztur. Lakatosok: Kanyó József és Büchner Frigyes Kula, id. Belcz Fülöp Torzsa, Pácz Mihály Bácskeresztur, Paul Jakab Cservenka. Hentesek és mészárosok: Pintér József és Andress József Kula, Welker Pál Cservenka, Papuga Miklós Bácskeresztur, Scharf Adám Torzsa. Női szabók: Blaskó Jánosné, Váradi Gézané, Schmitucz Józsefné Kula. Orásiparban: Becherer Ferenc és Eper Mátyás Kula, Welker Fülöp Cservenka, Haász Antal Torzsa. Rézöntőiparban: Stolcz Károly, Kerék István Kula. Sütőiparban: Körnöczy Gáspár, Hahn Márton Kula, Hoffmann József Cservenka, Schmell János Torzsa, Csipke Simon Bácskeresztur. Szobafestők: Viszneg Dezső, Pethő Jakab Kula, Heintz H. János Cservenka. Szücsök: Dudás Márton Kula, Dudás András Bácskeresztur, Leopold Ferenc Cservenka. Uvegázók: Dudás Károly, Alexander György Kula, Müller Adám Cservenka.

Műsoros est Obecén. A MANSz helyi tökéja szombaton műsoros estét rendez a volt Centrál szálló színháztermében.

Nyitár

E rovatban közöltekért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Javitóvizsgázók figyelmébe!

Felhívom azokat, akik a zombori áll. gimnáziumban kötelesek javítóvizsgát tenni, hogy előzetes jelentkezéskor adják be indexüket és fizessenek be 25 pengőt (Vkm. rendelet!). A javítóvizsgák ideje:

I—II. osztály számára szeptember 1-én d. e. 8 órakor.

III—IV—V. osztály számára szeptember 2-án d. e. 8 órakor.

VI—VII—VIII. osztály számára szeptember 3-án d. e. 8 órakor.

a tanfolyamisták számára szeptember 3-án d. u. 3 órakor.

Zombor, 1942 augusztus 27.

Magassy Antal s. k., igazgató.

P. H.

Időszerű munkák a szőlőben

A szőlőben az érés alá kapálást augusztus végére, szeptember elejére kell elvégezni. Ha korán befejezzük, a szüretig — különösen, ha kései fajtákról van szó — a szőlő nagyon begazosodhat, ami eső esetén a rothadást nagyon elősegíti. A légyszem alá való kapálást sekélyen végezzük, úgyhogy a tőkék körül tányérszerű mélyedés keletkezzék, a lecsüngő fürtök szabadon álljanak, nehogy a talajjal érintkezve besározódjanak. A kitányérozott tőkék tövében a talaj jobban felmelegszik, az érés tehát gyorsabban bekövetkezik. A fiatal új tőkések (pótlás) tőkékét és vesszőiskoláikat augusztus második felében 1/4%-os hordólével méregyszerű megpermetezzük, nehogy levelik korán lehulljanak s hajtásaik éretlenek maradjanak. A pincében elő kell készülni a szüretre, vagyis azt ki kell takarítani, alaposan ki kell szellőztetni, majd be kell meszelni. A hordókat átvizsgáljuk, a hibásokat kijavítjuk, a jókat kimosva kicsepegtetve s gyengén bekénevezve helyükre állítjuk. A permetező-porozógépekre nincs már szükség, azokat alaposan kimosva, esetleges hibáikat kijavítva, üzemképes állapotban, fémrészeit beolajozva, őrtömítéseiket befagygyuzva száraz helyre elraktározzuk. A szőlőrothadás ellen csak közvetve és nehezen lehet védekezni. Megfelelő ellenszert eddig nem ismerünk; ezért csak a baj felléptének késleltetésére és csökkentésére szorítkozhatunk. Mivel a molyrágta hogyok indulnak először rothadásnak, ezért is fontos, hogy a szőlőmoly elleni védekezés lehetőleg alapos legyen. A mélyebb, laposabb fekvésekbe vékonyhéjú, rothadásra hajlamos fajtákat ne ültessünk és a szokásosnál nagyobb sor- s tőketávra, vagyis ritkábban telepítsünk. A metszést, válogatást, kötözést úgy végezzük, hogy a tőkealap alul széles, térs, belül üres, korszerűen dongás legyen, a hajtások s rajtuk a fürtök össze ne szoruljanak. A túlmótt fürtök ritkítása s a fürtöket burkoló, azokra ráfekvő levelek leszedése szintén ajánlható. A fürtök levegős, szabad állását biztosító (legyezőszerű) lugas- v. kordonművelés — különösen csemegeszőlő termesztésénél — előnyösebbnek mondható. Erős rothadás esetén csak azonnali (kényszer-) szüretelés, vagyis a rothadó fürtök leszedése az egyetlen segítség.

Meddig lehet mérni a gyümölcsösben?

Addig, míg a gyümölcs éretlen, minden korlátozás nélkül permetezhetünk a gyümölcsösben mérgekkel. Kivételt képez az az eset, hol a fiatal gyümölcsösben olyan konyhakerti növényeket természetnek köztesnek, melyek friss állapotban kerülnek fogyasztás alá. Az ilyen esetben ezeket le kell takarni a permetezés idejére papiroslepődővel, vagy meg kell várni azt, hogy az eső egy-két ízben alaposan lemossa azokat. Más az eset akkor, ha a gyümölcs már éréni kezd, mert akkor itt is, ott is fogyasztásra vagy a piacra kerülhet és ha a rajta lévő mérgek nem is hat halálosan, azért mégis megbetegíti a fogyasztóját. Ha mást nem is, alapos hasgörcsöt okozhat a gyümölcsöcsel a szervezetbe jutó mérgek. Ha minden bajt el akarunk kerülni, akkor augusztus második felében már ne permetezzünk mérgekkel. Ekkor már annyira előrehaladott

állapotban van a természet, hogy a kártevők is kezdik kártételüket beszűntetni, hisz az ő életükben is eljön az az idő, mikor már teletérésre kell készülni. A méreggel való védekezés tulajdonképp csak az almagoly elleni védekezés lehetne, de ekkor már a második nemzedék is lerajzott és a hernyók már a gyümölcsben vannak és a kifejlett nagy almát nem hagyják el, mert az elég táplálékot nyújt a kifejlődésükig. Nagy hernyóvándorlásra tehát nem számíthatunk már. Azután még egy oka van annak, hogy ne permetezzünk már arzénal, még pedig az, hogy ugysem tudjuk az almát bevonni teljesen méreggel, tehát a védekezés úgy is hiányos lesz.

Uj hordókat forrázunk

Az új hordókat, a hibás, dohoszagú — de még nem penészes — régi hordókat csak megfelelő előkészítés után vehetjük használatba. Az ilyen hordót először tiszta vízzel teletöltve 3—4 napig áztatjuk, majd 2—3%-os forró szódás (fahamús) vízzel ismételtén kiforrázzuk. Halkint 6—8 forró vizet töltve a hordóba, azt ide-odagörgetjük, előbb az egyik, majd a másik felekére állítjuk, amíg a víz ki nem hull benne. A kiforrás után második forrázásra használjuk a szódaoldatot, hamulugót, majd harmadszorra ismét tiszta vízzel forrázás következik. Végül ismét hideg vízzel áztatás után a hordót kicsepegtetjük s ha már meg száradt, gyengén bekénevezve ászokra állítjuk. Új hordóba — a faiz miatt — először csak silányabb mustot tegyünk, óbor csak régi, már használt hordóba való. A kapott faizt az újbor a további kezelés során elvesztí ugyan, mégis, mivel ez hosszabb időbe kerül, jobb bornál ajánlatos elkerülni.

A szöszösödés vagy nemezbetegség ilyenkor szokott a zöld, fiatal szőlőleveleken jelentkezni. Okozója az *Eryophies vitis* nevű, igen apró atkaféleség, amely szívásával a levél szövetét egyes foltokon elpusztítja. Az atka a levél fonákján telepszik meg s szurása következtében a fonákon eleinte fehér — ami miatt sokan a peronoszpórával tévesztik össze — több mm vastag bevonat keletkezik. A bevonat azután halványpirosas lesz, később elbarnuló, szöszös gyapjas tapintatú. A peronoszpóra kivirágzása hófehér, könnyű pihszerű, a foltok nem barnulnak meg és simák maradnak — míg a szöszösödött levélrészek bemélyednek, a folt teteje pedig a levél színén kiemelkedik. A kettőt figyelmes vizsgálódás után nagyon könnyű egymástól megkülönböztetni. Különben a szöszösödés ritkán mutatkozik nagy mértékben s kártétele inkább csak egyes tőkékre szorítkozik. Csak ha nagyon erősen lép fel s még a fürtökre is áttérjed, akkor érdemes ellene védekezni. A védekezésnek csak egy módja van, de az egyszerű és könnyen végrehajtható. A megtámadott leveleket leszedjük s elpusztítjuk, elégetjük vagy leforrázzuk, a szedés közben ügyelve arra, hogy az atka a levélről le ne hulljon s így más tőkét meg ne fertőzzön.

SPORT

Uszó-nap Zomborban

A Magyar Uszósövetség az egész ország területén megrendezi az Uszó Hetet. Zomborban a Leventék, a sportegyesülettel és a középiskolásokkal karöltve szeptember 5-én és 6-án fél lásokkal karöltve szeptember 5-én és 6-án rendezik meg az uszónapot a Ferenc csatornán. Szeptember 5-én fél négy órai kezdettel a leányok részére, másnap, szeptember 6-án délután fél négy órai kezdettel a fiúk részére rendezik meg az uszónapot, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Az országos uszohét keretében a zombori gimnázium is megrendezi a maga uszónapját. Az intézet igazgatóságának jelentése szerint szeptember 7-én délelőtt 9 órai kezdettel a fiúk részére, délután két órai kezdettel a leányok részére tartanak uszóversenyt. Indulhat minden gimnáziumi rendes tanuló, aki 10-ik életévét betöltötte. A táv 50 méter, amely tetszés szerinti uszónemben uszható le. Díjazás: aki a távon végiguszor (fiúk legalább 52 mp, leányok legalább 1 p alatti), az emléklapot kap és az uszósövetség jelvényét. Nevezési határidő szeptember 4. déli 12 óra. Nevezni lehet augusztus 28-ától Fenyvesi Anna tanárnőnél (gimnázium) naponként 9—10 óra között. Nevezési díj nincs.

Az úszás hadisport

Nem szeretnék abba a hibába esni, hogy értéken felül dicsérjem a magam kedvenc sportját, azonban feltétlenül meg kell állapítanom, hogy a mai háborús világban az úszásnak más sportágakkal szemben elismert előnyei igen megszaporodtak.

Még egy félévvel ezelőtt is az volt az általános vélemény, hogy az úszás egyáltalán nem katonai sport. Ebből a szempontból a régi idők óta a lovaglást, vívást, céllövést tartották elsőrendű fontosságúnak, majd a legújabb időkben a kerékpár, a sí, a vitorlázórepülés, a motorozás lépett először katonai sporttá.

A világ legelső uszónemzetének, a japának, katonafiai azonban Hongkongban és Szingapurban alaposan megmutatták, hogy úszással is lehet hadisikereket elérni.

Igaz, hogy ehhez olyan különleges feladatokra van szükség, mint amilyen ennek a két támaszpontnak megívása volt.

Mi, a szárazföldi háboru részesei le kell, hogy maradjunk — legalább is egyelőre — annál a háborús emléknél, amelyet az első világháborúból hoztak haza apáink, akik váltig azt hangoztatták, hogy ha katonáink uszni tudtak volna; sok folyami átkelés kevesebb áldozatot szedett volna sorajkából.

Nem is ezt az előnyt akarom én dicsérni az úszásnak, mint hadisportnak, mert hiszen ilyen szempontból legfeljebb csak egy jövő háborúja előkészületeként kívánhatnánk a mennél nagyobb mértékű uszástudást. Inkább a belső front megerősítése érdekében szállok sikra az úszás mellett és rámutatok arra, hogy ehhez a sporthoz kell a mai anyaghiány mellett a legkevesebb felszerelés. Már a bajnoki uszó versenyeknél is háborús gazdálkodásra rendezkedtünk be, amikor nem kívánjuk meg az egész törzset elfedő uszóruhákat versenyzőinktől. Manapság az uszórúha ismét olyan, mint a mi gyermekkorunkban volt, amikor megindult a magyar uszósport újjászülése.

Az úszásnak nincs cipőgondja, mint a labdarúgásnak, nem hiányzanak a különleges szerek, mint az atlétikában, vagy tornában, ennél fogva mindenütt, ahol valamilyen kis vízcseke akad az országban, egy leleményes vezető nagyszerűen le tudja kötni az uszósporttal a gyermekek figyelmét.

Talán sokak előtt kissé komolytalannak látszik az, hogy az úszásnak erről a pillanatnyi előnyéről írok, azonban kötelességünk manapság mindenütt kihasználni a legegyszerűbb, legolcsóbb, legkézenfekvőbb megoldási lehetőségeket ahhoz, hogy feladatainkat maradéktalanul ellássuk.

Nekünk pedig, az uszósport vezetőinek az a feladatunk, hogy a most felnövő magyar fiatalságot edzettebbé, egészségesebbé, munkabíróbbá, fegyelmezettebbé és

igénytelenebbé tegyük, mint akár mi voltunk, akár elődeink voltak. Erre pedig az úszás — a napfény, a levegő és a víz sportja — kiválóan alkalmas.

Dr. Bárány István.

»»»Oo«««

Megnagyobbítja pályáját a Topolyai SC. mivel a csapat az NB II-be került. Az egyesület vezetősége a községi előljáráshoz fordult, hogy a pálya melletti nagytertből újabb terület engedjen át. A jelek szerint az előljáráshoz nem gördít akadályt a TSC törekvése elé és így remélhető, hogy őszre a csapatnak megfelelő, korszerű pályája lesz.

Rendbe kell hozni az UAC pályáját. Az MLSz a tavalyi bajnoki és a nyári edzőtáborok alatt szerzett tapasztalatok alapján felhívta az Ujvidéki AC-ot, hogy pályáját, amelyen mint pályaválasztó a bajnoki mérkőzéseit lejátszani óhajta, sürgősen javítsa ki, a pálya talaját hozassa rendbe, az öltözőket és a mellékhelyiségeket tegye használhatóvá és általában helyezze a pályáját NB I. színvonalra. Erre a munkálatokra az MLSz az Ujvidéki AC-nak ez év végéig ad haladékot és már most figyelmezteti az Ujvidéki AC-ot, hogy amennyiben ezeknek a rendelkezéseknek nem tenne eleget, úgy jövőre, azaz a tavaszi bajnoki idényben lezárhatja a pályáját, illetve arra tilalmat rendel el. Ebben az esetben az Ujvidéki AC a tavaszi bajnoki mérkőzéseit valamelyik vidéki városban (Szabadka, Szeged) lesz kénytelen megrendezni.

Barátságos mérkőzést játszik a Sport. A Zombori Sport Egyesület 28-án a helybeli vasutasokkal játszik barátságos mérkőzést délután hat órai kezdettel. Az intéző kéri, hogy a játékosok pontosan jelenjenek meg.

A ZSE Kulán. Vasárnap a Kulai AFC a zombori Sport kitűnő együttesét látja vendégül barátságos mérkőzésre. A mérkőzés iránt nagy az érdeklődés. A Sport megmutatta vasárnap, hogy kitűnő formában van, s hogy a legjobb zombori labdarúgó csapat. Kulán már két hónap óta nem volt komoly mérkőzés. A KAFC erősen készül a bajnoki mérkőzésekre és bizik abban, hogy beveszik az NB III-ba. A vasárnapi mérkőzésre a kulai csapat a következő felállításban veszi fel a küzdelmet: Preininger, Gombár, Kléspitz, Sáde, Schmidt, Vörös, Schlemender, Mehr, Turuc, Tremel, Szauser.

LIVIAÉRT TETTEM

(85)

— Ragaszkodom hozzá, hogy megemlítsék a jelentésben a találmányomat is. Csak ez tette lehetővé, hogy meglássam az üvegkoporsót a mélységben, amikor kísérleteztem. És most csak ezzel tudjuk megtalálni, mister Clapham.

A tiszt börtönt a fejével és egy másik csónakba ült. Villamos zsinórok és sodronyok húzódtak utánuk, ezeket a darukra kell majd felszerelni, ha megvan az üvegkoporsó. Clapham gyanakodva tekintett egy elmosódott kis fényképre, amelyet a kócos föltaláló állítólag a víz alatt készített az üvegkoporsóról, de hallgatott. A motorok berregni kezdtek. Eltávolodtak a parttól.

Aztán megállottak a csónakok és Bindon leereszkedett a vízbe. A Silver-Lake éppen ezen a helyen átláthatatlan volt már kétféle mély ségben is, a koporsó pedig állítólag hat méteren alul van. Eltűnt a nagy, ormóttan buvársisak, majd megrándult a vezető kötél egyszer, kétszer, háromszor, négyszer.

Még vártak egy pillanatra, hogy semmi baj se lehessen. Bert Bindon odalent nyilván elkészült már a sodronyok fölerősítésével és el is mehetett a közelből. Clapham rendőrtiszt megadta a jelzést, a nagy daru karja a motorosok fölé lendült. A sodronyok megfeszültek és valamivel távolabb Bert Bindon ormóttan sisakja kibukkant a Silver-Lake szürke vizeiből.

A villanymotorok csendes zugással kezdtek neki a munkának. Szemmel látható volt, hogy a furcsa feltaláló csakugyan rábukkant valamire a vizek mélyén. A zugás egyre erősbödött. Végre megjelent a hullámok fölött egy zöld moszattal fedett csucskampó, aztán még egy, még egy.

— Tovább! Az iramot lassítani!

Mindenki aggódva nézett a feszülő, vékony sodronyok felé, de azok kintartottak. Zavaros szürke víztömegek futottak szét a kiemelkedő, négyszögletes holmírók, aztán Clapham felkiáltott:

— Koporsó! Alá a vontató-motorost!

Jack Halley maga is az általános izgalom hatása alá került. Szemmeresztve bámulta a lassan emelkedő furcsa testet, aztán félrenézett. Megpillantotta Bert Bindon alakját közvetlen maga mellett. A feltaláló a homlokát törölgette és egykedvűen figyelt. Valóságos vízuhatag omlott még szanaszét a négyszögletes koporsóról, amikor már alája furakodott a rendőrségi vontató és jelzést adott, hogy a daru eressze lejjebb.

A tó partja mellett tartották meg az első vizsgálatot. Clapham megállapította az első tisztogatások után, hogy Bert Bindonnak igaza volt. Vastag, nyers üvegből készített koporsó ereszkedett le a vontató fedélzetére, egyetlen karcolás nem akadt rajta, úgy sikerült a kiemelé-

se. De amit Bert Bindon látott benne, a fehér-arcu halott mintha eltűnt volna belőle.

HALLEY VÁR VALAKIT

Később Jack Halley is megjelent az üvegkoporsó mellett. Éppen akkor, amikor a ráakódott moszattól és nyálkától megszabadították az oldalát és a tetejét is. A rendőrtiszt meglepetten vette észre, hogy nagyon szabályos szépségű női arc világít feléje az üveg alól, olyan épségben, mintha alig lehetne pár óras a halott. De még inkább meghökken, amikor Jack Halley fölhördült mögötte:

— Livia Sambutti. A majomszelidítő olasznak a leánya.

(Fólvatiuk)

Apróhirdetések

HONVÉDEINKNEK

érmelegítő, harisnyák kötését hozott anyagból díjtalanul válalón. Cim a kiadó a-gr.

Beltéren magasfekvésű, parkettás fürdőszobás modern ház szép gyümölcsössel, és 13 hold prima szántó műveléssel utánvonalon eladó. Felvilágosítást dr. Veszelszky üggyvéd irodájában adnak. a-2245 f

Vegyeskereskedés.

ióforgalmu országut mellett, lakással, be-tétség miatt azonnal kiadó. Zombor. Szt. István ut 62, a-2261-f

Keresek jóhából való fiút pikkolónak. Ugyanott egy két hengeres motorkerékpár eladó. Tigris vendéglő, Zombor. a-2262-f

Kifutófiút szeptember 1-re felveszek. Ani sich Ernő bórdiszmuves, Zombor. a-2263-f